

HALLINTOVALIOKUNNAN LAUSUNTO 18/2001 vp

Hallituksen esitys laiksi Vankeinhoidon koulutuskeskuksesta annetun lain muuttamisesta

Lakivaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 3 päivänä lokakuuta 2001 lähettäessään hallituksen esityksen laiksi Vankeinhoidon koulutuskeskuksesta annetun lain muuttamisesta (HE 127/2001 vp) valmistelevasti käsiteltäväksi lakivaliokuntaan samalla määrännyt, että hallintovaliokunnan on annettava asiasta lausunto lakivaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitusneuvos Matti Rajakylä, opetusministeriö
- kehityspäällikkö Jouko Lahtinen, oikeusministeriö
- koulutuslajohtaja Anna-Liisa Lampinen, Laurea-ammattikorkeakoulu
- erityisasiantuntija Päivi Rajala, Suomen Kuntaliitto.

Lisäksi kirjallisen lausunnon on antanut
— Vankeinhoidon koulutuskeskus.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan Vankeinhoidon koulutuskeskuksesta annettua lakia muutettavaksi siten, että lakiin sisällytettäisiin alan ammattikorkeakoulututkinnon järjestämistä koskevat säännökset. Tutkinto suoritettaisiin Uudellamaalla toimivassa Laurea-ammattikorkeakoulussa, joka huolehtisi koulutuksesta yhteistyössä Vankein-

hoidon koulutuskeskuksen kanssa. Ammattikorkeakouluopetus on tarkoitus aloittaa syksyllä 2002.

Esitys liittyy valtion vuoden 2002 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esityksessä olevaa Vankeinhoidon koulutuskeskuksesta annetun lain muuttamiseen

sisältyvää koulutuksen uudelleen organisointia tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muilta osin paitsi sen rahoitusratkaisun osalta.

Valiokunnan saaman selvityksen perusteella rahoitusratkaisussa on haettu mallia pelastusalan ammattikorkeakouluopintojen järjestämisestä. Valiokunta kuitenkin katsoo, että tämä rinnastus ei ole toimiva. Vankeinhoidon koulutus on ollut kokonaan valtion rahoittamaa, kun taas pelastustoimen koulutus on aiemminkin ollut pääsääntöisesti kuntien toimintaa ja kunnat ovat osallistuneet pelastusalan toisen asteen koulutukseen. Pelastustoimi on kunnan lakisääteinen velvollisuus, kun taas vankeinhoito on valtion tehtävä.

Ehdotuksen mukainen valiokunnalle esitetty koulutusohjelma tuottaa ammatillaisia vankeinhoidon tehtäviin. Aiempaa laaja-alaisempanaakaan se tuskin merkittävästi pätevöittää koulutettavia sosiaalialan tehtäviin.

Valiokunta kiinnittää huomiota perustuslain 121 §:n periaatteeseen siitä, että kuntien hallinnon yleisistä perusteista ja kunnille annettavista tehtävistä säädetään lailla. Ehdotuksessa siirretään vankeinhoidon koulutuksen kustannuksista osa kuntien maksettavaksi. Valiokunnalle esityksessä selvityksessä on viitattu siihen, että koulutuksen kustannukset olisivat vain noin 0,07 pro-

senttia ammattikorkeakoulutuksen kokonaiskustannuksista. Ehdotuksessa ei ole kyse kustannusten määrästä sinänsä, joka sitäpaitsi nousee aiotuilla opiskelijoiden sisäänottomäärillä korkeammaksikin, vaan siitä, että kyse on selkeästi valtion intressissä olevan koulutuksen kustannusten siirtämisestä kuntien osittain maksettaviksi. Jos tehtäviä näin siirretään, tulee samalla esittää hyväksyttävä rahoitusratkaisu kustannusten kattamiseksi.

Valiokunta katsoo, että ehdotus sisältää uuden tehtävän kunnille. Tämän vuoksi valiokunta katsoo, että ehdotuksen tulee sisältää asianmukainen rahoitussuunnitelma koulutuksesta kunnille aiheutuvien kustannusten kattamisesta.

Lausunto

Lausuntonaan hallintovaliokunta kunnioittavasti esittää,

että lakivaliokunta ottaa huomioon erityisesti koulutuksen rahoitusta koskevilta osilta, mitä edellä on esitetty.

Helsingissä 26 päivänä lokakuuta 2001

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Matti Väistö /kesk
vpj. Pertti Turtiainen /vas
jäs. Nils-Anders Granvik /r
Rakel Hiltunen /sd
Valto Koski /sd
Esko Kurvinen /kok
Lauri Kähkönen /sd
Kari Kärkkäinen /kd

Paula Lehtomäki /kesk
Pekka Nousiainen /kesk
Kirsi Ojansuu /vihr
Heli Paasio /sd
Aulis Ranta-Muotio /kesk
Pekka Ravi /kok
Petri Salo /kok
Jari Vilén /kok.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

apulaissihteeri Jukka Savola.